

[Morten Lange.]

bemærkninger om den indstilling, som nu foreligger.

Jeg skal for det første gøre opmærksom på, at det er ikke et konservativt landsmøde, der skal have paterniteten til lovforslaget; det går tilbage til en indstilling fra planlægningsrådet, i planskitzen af 1967, som en konstatering af, at en nødværgeforanstaltning i visse meget begrænsede tilfælde kunne være nødvendig. Jeg anser stadig væk den lovændring, som tilsigtes her, for i sit princip at være en nødvendighed. Jeg gør opmærksom på, at den kun vil være nødvendig i yderst begrænset omfang; jeg vil slet ikke tale om, at der mangler stole, som hr. Knud Bro sagde, for stole kan man købe billigt, og jeg er helt sikker på, at selv denne regering vil bevilge stole; der kan til nød være tale om mangel på undervisningsudrustning af kostbar art. Men det eneste kriterium, som jeg virkelig tror vil være udslagsgivende, er en lærermangel, som ikke skyldes mangel på bevillinger, men mangel på rekruttering af tilstrækkelig kvalificerede lærerkræfter, noget, som vil være typisk for fag under hastig ekspansion, og som især er det område, der må sigtes på. Jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at han er enig i, at det er den slags, jeg havde nær sagt uomgængelige kriterier, som må være dem, man må acceptere nødtvungent, hvis lovforslagets bestemmelser træder i kraft, og ikke blot bekvemmelighedshensyn i retning af, at der ikke rigtig er plads.

Der forelå et omhyggeligt udarbejdet forslag fra det særlige adgangsudvalg under planlægningsrådet med en række mindretals-udtalelser, og hvad der nu ellers hører til, der forelå hertil et forslag om modifikation af planlægningsrådets plenum, hvor man yderligere understregede det forbehold, vi hele vejen igennem har haft om anvendelse af karakterkriteriet.

Jeg må her benytte lejligheden til at tage afstand fra den betænkning, som nu foreligger fra udvalget, og som jeg mener i bedste fald må karakteriseres som overordentlig letsindig. Det er efter talrige og omhyggelige undersøgelser for os klart, at ved en række studier er der en rimelig sammenhæng af positiv art imellem den karakter, man opnår til studentereksamen, og de studieresultater, man påfølgende opnår, og det er lige så

klart, at ved en række andre studier er denne korrelation overordentlig svag. Det er også ganske klart, uanset hvad syn man i øvrigt har på karakterernes værdi, at i den store, brede midtergruppe, som karaktererne efter den autoriserede 13-skala er indrettet efter, vil karaktererne være et overordentlig svagt udsagn for, om den ene er bedre egnet end den anden, hvis forskellen ligger i størrelsesordenen 0,2 eller 0,3 points, nøjagtig dér, hvor selektionen vil træde i kraft, hvis man følger flertallets indstilling. Jeg mener, at man derigennem vil have ramt op i netop de allermost uheldige af de konsekvenser, vi kender til, hvad angår adgangsbegrænsning og karakterer sammenkoblet. Man gør alle de fejl, man næsten kan gøre, ved at følge denne form for beslutning.

Endelig må jeg gøre opmærksom på, at man har jo meget diskuteret spørgsmålet om den sociale korrelation imellem karakterer og de studerendes oprindelse, og det er en uhyre vanskelig sag at få vurderet præcist. Det materiale, der foreligger fra dansk side, er tyndt og skrøbeligt, men skulle der endelig drages nogen konklusion af det, skulle det være den; at mens der i den øvre ende af karakterskalaen er en nogenlunde skikkelig form for spredning, forholdsvis uafhængig af den sociale status, synes det at være sådan, at hvis man udelukkende, sådan som regeringens forslag stiler efter, skærer den nederste ende væk, vil man formodentlig herigennem gøre sig skyldig i en social diskrimination.

Jeg må sige, at jeg er meget betænkelig over, at folketingsudvalget således er kommet til at gentage alle de gode gamle travere og fejl, som man kender i forbindelse med adgangsbegrænsning. Jeg indrømmer, at man kan ikke påstå, det er fantasi, der har præget udvalget, det er snarere fantasiløshed i retning af at begå fejl om igen.

Så må jeg sige til de socialdemokratiske indvendinger imod forslaget, at jeg forstår godt, så længe de går på de selektionsmetoder, at man er bekymret. Derimod har det ikke været muligt, så vidt jeg har kunnet bedømme det, at finde noget ægte udtryk for en social diskriminering i forbindelse med adgangsbegrænsning af bredere karakter. Ligesom hr. Bernhard Baunsgaard anser jeg eksemplet med tandlægehøjskolen for at være væsentlig bedre egnet til ikke at